

Leader Pohjoisin Lappi ry

Jäsenkirje 2025

KUTSU VUOSIKOKOUKSEEN

Tervetuloa Leader Pohjoisin Lappi ry:n vuosikokoukseen (Seipäjärventie 1765, 99520 Seipäjärvi)

maanantaina 19.5.2025 klo 18:00 alkaen

Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntömääräiset asiat.

Sitovat ilmoittautumiset kahvitarjoilujen järjestämiseksi 14.5.2025 mennessä [tästä linkistä.](#)

Vuosikokouksessa ei valita uutta hallitusta, sillä hallitus on valittu kaksivuotiselle toimikaudelle.

Hallitusta voidaan kokouksessa kuitenkin täydentää tarpeen vaatiessa.

Vuosikokouksen asialista

1 § Kokouksen avaus

2 § Valitaan kokoukselle puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja kaksi ääntenlaskijaa

3 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuuden toteaminen

4 § Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

5 § Esitetään tilinpäätös, vuosikertomus ja tilintarkastajan lausunto v. 2024 sekä päätetään tilien hyväksymisestä sekä tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä

6 § Varsinaisen tilintarkastajan ja varatilintarkastajan valinta v. 2025

7 § Jäsen- ja liittymismaksujen periminen

8 § Toimintasuunnitelman sekä tulo- ja menoarvion hyväksyminen v. 2025

9 § Hallituksen jäsenten kokouspalkkioista, tilintarkastajan palkkiosta sekä matkakorvauksista päättäminen v. 2025

10 § Muut asiat

11 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtajan tervehdys

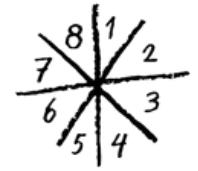
Keväällä 2024 kokoonnuimme vuosikokoukseen Savukoskelle Samperin savottaan. Siellä valittiin historiallisesti ensimmäinen hallitus, jonka toimintakausi on kaksivuotinen. Ensimmäisen vuoden aikana kokoukset ovat olleet pääsääntöisesti etä- tai hybridikokouksia. Pari kertaa olemme isommalla porukalla kokoontuneet samaan paikkaan kokousta varten, kuten järjestäytymiskokoukseen Sodankylään ”filimivestareiden” aikaan ja opintomatkan aikana Pajalassa. Kokemusten perusteella läsnäolokokouksissa keskustelu on huomattavasti vilkkaampaa ja monipuolista.

Toimintavuodesta mieleenpainuvinta on ollut hallituksen opintomatka, jonka aikana tutustuimme parinkin Ruotsissa toimivan Leader-ryhmän toimintaan. Lisäksi linja-automatkalla oli aikaa hallituslaisilla ja henkilöstöllä tutustua paremmin keskenään. Reissun yksi kohokohta oli vierailu Jokkmokin markkinoilla, jolla on monisatavuotiset perinteet. Tavoitteena oli ottaa mallia tapahtuman järjestämisestä, liekkö tällä reissulla ollut jo vaikutusta Savukosken edustajien kautta, keräsihän Kuivalihamarkkinat ennätysmäärän kävijöitä tänä vuonna!

Vuoden aikana olemme hallituksena tehneet useita rahoituspäätöksiä niin yleishyödyllisiin hankkeisiin kuin yrityspuolelle. Hallituksen jäsenten paikallistuntemus on tärkeä lisä päätettäessä rahoituksista, vaikka henkilöstä tekeekin perusteellista työtä valmistellessaan hankkeita käsiteltäviksi kokouksissa.

Kiitokset kuluneesta toimintavuodesta niin henkilöstölle kuin hallituksen jäsenille! Odotan innolla seuraavaa toimintavuotta ja toivon, että saamme mielenkiintoisia, alueita kehittäviä, uudenlaisia ja strategian mukaisia hankkeita käsiteltäväksemme tasaisesti koko toiminta-alueeltamme. Tähän on myös kaikilla Leader Pohjoisin Lapin jäsenillä tilaisuus vaikuttaa viemällä tietoutta Leaderin toiminnasta kylille ja omille sidosryhmille.

Hanne Suokanerva
Hallituksen puheenjohtaja

Miten hallitustyöskentelyyn pääsee mukaan?

Leader-hallitustyöskentely on erinomainen tilaisuus päästä vaikuttamaan paikalliseen maaseudun kehittämiseen. Hallitus päättää alueella rahoitettavista yleishyödyllisistä kehittämishankkeista ja yritystuista, sekä yhdistyksen toiminnan suunnittelusta ja resursoinnista. Hallituksen jäsenet tuovat Leader-työhön oman alueensa ja alansa asiantuntijuutta ja verkostoja.

Hallitus kokoontuu 7-10 kertaa vuodesta. Hallitustyöskentelyä tehdään pääsääntöisesti etäyhteyksien voimin pitkien välimatkojen vuoksi, mutta mahtuu mukaan vuoden aikana onneksi myös muutamia läsnäolokokouksiakin.

Mikäli olet kiinnostunut hallitustyöskentelystä, voit lukea lisää täältä www.pohjoisinlappi.fi/ajankohtaista. Uusi hallitus yhdistykselle valitaan keväällä 2026

Toiminnanjohtajan tervehdys

Vuosi 2024 oli ohjelmakauden ensimmäinen kokonainen toiminnan vuosi, joka oli samalla myös hyvin työntäyteinen. Hankehakemuksia tuli varsin tasaisesti koko vuoden ajan ja suunnitelman mukainen rahoituskehys saatiin sidottua hyvin suurelta osin kuluneen vuoden hankkeisiin. Vuoden 2025 alussa hanke-hakemuksia on saapunut määrällisesti paljon, yritystuissa etenkin tuotosperusteisten kertakorvaushankkeiden määrä on korostunut ja näihin pientukiin varattu rahoituskehys täyttyneekin jo kesän kynnyksellä. Kahdeksan vuoden ajan kylän ja Juurevan Pohjoisen kulttuurin painopisteet ovat edenneet mallikkaasti, mutta Pohjoiset elinkeinot -painopisteellä on loppuvuodelle paljon kirittävää, joten yritysten investointi- ja energiainvestointitukiin tarvitaan vahvaa panostusta. Kesän ajaksi viestinnässä nostetaankin vahvemmin esille energiainvestointien tukimahdollisuutta.

Kahdeksan vuoden ajan koti -strategiaa toteutimme vuonna 2024 noin 70 rahoitetun hankkeen voimin. Strategian toteutumisen seuranta ja ohjaaminen ovat tälläkin ohjelmakaudella keskeisiä tehtäviä. Teemahakuja järjestämällä on pyritty nostamaan viestinnän valokeilaan niitä strategian painotuksia, joihin ei muutoin ole tullut riittävästi hakemuksia.

Lisäksi strategian toteutumista on vauhditettu

oman kehysten hankkeilla ja valmistelussa on myös rahoitushakemuksia muihin hankerahastoihin. Strategian toteutumisen ohessa panostamme myös siihen, että hankehakijat toteuttaisivat hankkeensa rahoitetun suunnitelman mukaisesti loppuun saakka ja hakisivat hankkeiden maksatukset täytenä.

Useiden omien hankkeiden myötä yhdistyksen henkilöstömäärä on varsin korkea, tälläkin hetkellä henkilöstöluettelossa on 11 nimeä. Yhdistyksen vakituisen henkilökunnan, niin sanotun toimintarahatiimin muodostavat toiminnanjohtajan ohella kehittämispäällikkö Annika Kostamo ja hallintokoordinaattori Wilma Jokinen, lisäksi kala-aktivaattori Marjaana Aarnio on yhdistyksessä pitkäaikaisella sopimuksella. Yhdistyksen omina hankkeina ovat käynnissä kylien aktivoimiseen keskittynyt Kyläväärtit -hanke (yht. 4 hlöä), aineettomaan kulttuuriperintöön suunnattu Porisevat Porstuat -hanke (2 hlöä) sekä vesistö- ja kosteikkokunnostuksiin liittyvä Puhtaat poukammat ja raikkaat rannat -hanke (1 hlö). Vakituisen henkilökunnan työaika jaetaan hankesuunnitelman mukaisesti näille hankkeille projektihenkilökunnan osaamisen ja työn vahvistamiseksi.

Yhdistyksen toiminta-alueella ja toimintaympäristössä on ollut muutoksia. Alkuvuodesta 2025 aloitti toimintansa Itä- ja Pohjois-Lapin työllisyysalue, jonka toiminta-alue on lähes yhtenäinen Leaderin kanssa.

Työllisyysalueen myötä Leader on pyrkinyt aktiivisesti tiivistämään yhteistyötä jäsenkuntien elinkeinotoimijoiden sekä työllisyysalueen yritysneuvojen kanssa. Toimintaympäristön paikallisenä muutoksena näkyy Suomen NATO-jäsenyys, jonka myötä toiminta varuskunnassa on kasvanut, toimeliaisuus näkyy myös taajamassa kasvaneina palveluostoina. Myös matkailun vahva kasvu etenkin Inarissa, mutta jossakin määrin myös Sodankylässä ja Itä-Lapissa on näkynyt rahoituksen kysynnässä.

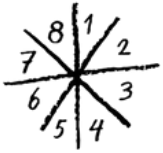
Tänä vuonna yhdistys käynnistää kestävän yritystoiminnan sekä kansainvälisen hankkeen, joka liittyy kasvavaan Roots tourism -ilmiöön. Ilmiössä on kyse matkailijoiden kiinnostuksesta vieraila sukunsa aikaisempien polvien kotiseuduilla ja tutustua paikkakunnan kulttuuriin, historiaan ja tapoihin. Tämä matkailuilmiö sopii mainiosti nostattamaan myös kohdealueiden paikallista kotiseutuidentiteettiä, joka on Leader-toiminnan ydintä.

Kehittävin kevätterveisin,
Johanna Mikkola

Kahdeksan vuodenajan koti 2023 – 2027 –strategia: Leader-rahoitus kylille, yhteisöille ja yrityksille

Toiminta-alueellamme on seitsemän kuntaa kahdessa seutukunnassa, lähes sata kylää ja kymmeniä kulttuuritaustoja. Kahdeksan vuodenajan koti -strategia ohjaa yhteisölähtöistä paikallista kehittämistä Pohjois- ja Itä-Lapissa CAP-ohjelmakaudella 2023–27.

Strategiaan sisältyy kolme kehittämisen painopistettä – Kahdeksan vuodenajan kylä, Juureva pohjoinen kulttuuri ja Pohjoiset elinkeinot. Näitä kehittämällä on tarkoitus vahvistaa asuin ympäristön veto- ja pitovoimaa sekä paikallisidentiteettiä ja lisätä asukkaiden hyvinvointia.

Kahdeksan vuodenajan koti 2023–2027 -strategian tavoitteena on, että Itä- ja Pohjois-Lapin alue vahvistuisi pohjoisella viisaudella, juurevalla kulttuurilla ja vahvoilla yhteisöillä. Tämä tarkoittaa mm. perinnetiedon taltioimista ja hyödyntämistä sopeutumiseen, tiedon siirtoa nuoremmalle polvelle, kulttuurimaisemien hoitoa sekä lasten ja nuorten viihtyvyyden ja osallisuuden lisäämistä.

Leader-rahoitus on tarkoitettu paikallisista tarpeista nousevien hankkeiden rahoittamiseen. Hankkeet, joissa hyödynsaajina ovat paikalliset asukkaat, korostuu osallisuus niin hankkeen suunnitteluvaiheessa kuin toteutuksessa. Leader-hankkeissa ominaista on ihmisten sitoutuminen, joka näkyy usein hankkeelle tehtävänä talkootyönä.

**Strategian tiivistelmän
löydät täältä!**

Kehittämishankkeet ovat tällä kaudella yhteistyöhankkeita. Tämän tarkoittaa, että maaseudun kehittämiseen tavoitellaan uusia toimijoita ja resursseja pyritään hyödyntämään yli sektorirajojen.

Investointitukea on saatavilla asukkaiden viihtyvyyttä ja alueen elinvoimaisuutta lisääviin kone- ja laitehankintojen sekä rakentamiseen ja kunnostamiseen. Tuki on 65 % ja yksityisen rahoitusosuuden voi kattaa talkootyöllä. Mikäli hanke liittyy mm. turvallisuuteen ja varautumiseen, aidosti nuorisolähtöisiin hankkeisiin tai ilmasto- ja ympäristötoimiin, voi tuki olla jopa 75 %. Yleishyödyllisissä investointihankkeissa on käytössä ns. pienhankemalli kustannusarvioltaan enintään 8 000 € hankkeisiin, joissa hakuprosessia on helpotettu.

Leader-yritystuet on suunnattu erityisesti alkavien ja enintään 5 htv työllistävien yritysten tukemiseen. Tuettavat toimialat on esitelty strategiassa. Alkava tai toimintaansa kehittävä yritys voi hakea 40 % investointituen kone-, laite-, ja rakentamisinvestointeihin. Myös asiantuntijuuden hyödyntämiseen yrityksen kehittämisessä ja yritystoiminnan käynnistämiseen, on saatavilla monenlaisia avustuksia.

Kahdeksan vuodenajan kylä

Yhteisölliset ja vetovoimaiset kylät ovat turvallisia paikkoja elää kaikenikäisille. Ne kehittyvät muuttuvassa ympäristössä hyödyntämällä vuodenvaihtoon liittyvää osaamista, kekseliäisyyttä ja uutta tietoa.

Juureva pohjoinen kulttuuri

Yhteinen tekeminen ja tapahtumat lisäävät asukkaiden hyvinvointia. Kulttuuri elää arjessa, on saavutettavaa, ja perinteet siirtyvät sukupolvelta toiselle. Luonnon monimuotoisuus ja kestävä ratkaisut näkyvät hoidettuina kulttuuriympäristöinä.

Pohjoiset elinkeinot

Luontoon, luovuuteen ja paikallisuuteen pohjautuvat elinkeinot voimistuvat verkostoilla ja kestäville ratkaisuille. Nuoret yrittäjät ja innovatiivisuus takaavat jatkuvuuden.

Kyläväärtit kylien tueksi

Kyläväärtit-hankkeen tavoitteena on edistää kylien suunnitelmallista, kestävää ja kahdeksan vuodenajat huomioivaa kehittämistä. Koska on tunnistettu tarve tukea kyliä mm. Älykäs kylä ja muiden hankkeiden valmistelussa, kylien avuksi hankkeeseen palkattiin 4 kyläväärtiä. Kyläväärtit ovat toimineet eri puolilla toiminta-aluetta auttaen paikallisia kylätoimijoita kehittämistyössä ja eri rahoitusten hakemisessa, tarvittaessa myös konkreettisesti yhdistystyössä sekä ovat kannustaneet kyliä nuorten osallistamiseen ja kuulemiseen.

Älykkäät kylät -yhteistyöhanke =

Kehittämishanke, jossa vähintään 2 maaseudun toimijaa kehittää yhteistyössä innovatiivisia ratkaisuja tunnistettuun haasteeseen alueen vahvuuksia ja mahdollisuuksia hyödyntäen. Hanke edistää taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön liittyviä innovaatioita.

Toimijat voivat olla kyliä tai kylä ja kehittämisorganisaatio yhdessä, kuten kunta, tutkimus- tai koulutuslaitos.

Hankkeessa kylälle luodaan oma pitkän aikavälin Älykäs kylä -toimintasuunnitelma, Älykkäät kylät -hanke onkin useamman vuoden projekti. Projektiin voi liittyä yleishyödyllisiä investointeja, tuki niihin haetaan erikseen.

Lisätietoa:

maaseutu.fi/maaseudun-asukkaalle/kehittamishankkeet

Hankkeessa on järjestetty mm. kyläkohtaisia työpajoja, joiden tarkoituksena oli tunnistaa alueen erityiset kehittämistarpeet ja etsiä niihin ratkaisuja. Samalla kartoitettiin tarvetta Älykäs kylä -hankkeille. Keväällä 2025 kylätoimijoille on järjestetty ilmainen yhdistyskoulutusten sarja arki-iltaisin lyhytkoulutuksena. Aihealueet ovat vaihdelleet yhdistystoiminnan perusteista ja tiedottamisesta taloushallintaan. Järjestämme myös tutustumiskäyntejä onnistuneesti toteutuneisiin kohteisiin.

Hankkeessa järjestetään myös pilotti, jonka tarkoituksena on kokeilla keinoja nuorten kuulemiseen ja osallistamiseen kylien kehittämistyössä. Nuoria on kuultu tekemällä kysely, minkä perusteella pidetään työpajoja. Nuorten kehittämisideat toimitetaan sellaisille alueen toimijoille, jotka voivat edistää ideoiden toteuttamista.

Kyläväärtit-hanke kestää 31.12.2025 saakka.

Yhteydenotot
Sanne Pitkänen
projektipäällikkö, pääväärtilä
sanne.pitkanen@pohjoislappi.fi
044 763 8452

Avainsanoja älykkääseen kylään

Vähähiiliset kylät, kierto- ja bionalous, ympäristöinnovaatiot resurssitehokkuuden parantamiseksi

Älykäs sopeutuminen
muuttuvaan ilmastoon

Digitaalitekniikan tarjoamia ratkaisuja ja digiloikka

Luonnon monimuotoisuuden lisääminen ja ympäristönhoito

Turvallisuus, kestävä hyvinvointi: vältetään eristäytymistä ja eriarvoisuutta ihmisten välillä, elinolot, kulttuuri

Älykkäät liikenne- ja logistiikkaratkaisut

Kestävä
ruoantuotanto ja paikallinen ruoka

Tulevaisuuden taitoihin panostaminen

Paikallisten energiyhteisöjen luominen

Älykkäät paikalliset palvelut, palveluketjut ja monipalvelukeskukset

Älykkäät turistikohdeet

Pohjoisin Lappi

Euroopan unionin osarahoittama

Kuulumisia Lapin KalaLeader-toiminnasta

Kalaleader-aktivaattorin tehtävissä aloitti syksyllä Marjaana Aarnio. Kaupallisesta kalastuksesta ja elinkeinon kehittämisestä hänellä on kokemusta kalastajana ja hanketyössä Sodankylän kunnassa.

Kalaleader on rahoittanut kuluvalle ohjelmakaudella kahdeksan kehittämishanketta. Uusia hankkeita on valmisteilla neljä. Lisää hankkeita otetaan vastaan mielellään erityisesti uusilta hakijatahoilta! Maa- ja metsätalousministeriön myöntämästä rahoituskehystä vuosille 2022–2027 olisi näiden jälkeen sidottuna noin 70 %. Kalaleader-jaosto ohjaa toimintaa ja antaa hankkeista lausunnon.

Lapin kalataloudessa on positiivinen vire, elinkeino kiinnostaa uusia ja etenkin nuoria kalastajia koko toiminta-alueella. Kalaleader on tukenut koulutus- ja rekrytointihankkeita, joissa erityisesti kokeneiden kalastajien opastuksella on suuri merkitys aloittaville yrittäjille ja elinkeinon vahvistumiselle.

Toiminnan puitteetkin ovat hyvät, Inarin Veskonien kalahallin laajennus valmistuu tänä keväänä, Sodankylän Lokan kalahallin lisäosan rakentaminen alkaa ja Kalaleader-tuella voidaan kehittää kaikkien kalahallien toimintaa. Kalasatamien laajennukset toteutuvat EMKVR-tuella.

Kalatalousverkosto tiedottaa ajankohtaisia uutisia ja tapahtumia:

kalatalousverkosto.fi

Ohjeita tuen hakijalle ja rahoitettuja hankkeita:

[Euroopan meri- kalatalous ja vesiviljelyrahasto 2021-2027](#)

Uutta toimintaa on Kansallinen kalatalousverkosto, jonka tiedotustehtäviä toteuttavat Suomen Kaleader-ryhmien aktivaattorit ja MMM. Toiminnan rahoittaa MMM/EMKVR tekninen tuki. Tiedotusta uudistetaan myös omalla alueella, Lapin Kaleader on avannut fb-sivun, ja otamme käyttöön uuden postituslistan kalastajia kiinnostavien uutisten viestimiseen.

Kalaleader ideoi kanssanne paikallisen kehittämisen tarpeissa, opastaa kalastuksen aloittamiseen liittyvissä asioissa ja kalatalouden EMKVR-tukiasioissa.

Ota kala-asioissa yhteyttä aktivaattori Marjaana Aarnioon 040 704 6094 tai marjaana.aarnio@pohjoislappi.fi.

 [Lapin Kalaleader](#)

Sodankylän kunnan Kalastajanpolku 2 -hankkeessa rekrytoidaan ja opastetaan uusia kalastajia. Olivia Nurmiäki harjoitteli siian loukkupyyntiä Aaro Pyhäjärven opastuksella. Kuva: Lokan Jaloste

Euroopan unionin
osarahoittama

LEADER

Pohjoisin Lappi

Porisevat porstuat ja pohjoiset kulttuurimaiset -hanke elävöittää Lapin kulttuuriympäristöä

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kulttuuriympäristön, paikallisen tiedon ja perinteisten taitojen arvostusta sekä tukea kestävästä elämäntapaa ja maaseudun kehittämistä. Samalla hanke edistää verkostoitumista eri toimijoiden välillä ja vahvistaa paikallismuseoiden roolia kulttuuriympäristö-oppimisen keskuksina. Lapin maaseuturahaston rahoittama hanke on käynnissä maaliskuun 2026 loppuun saakka ja toimii koko Lapin alueella.

Hankkeen ytimessä on Lapin maaseudun aineettoman kulttuuriperinnön esiin nostaminen – tätä tehdään erityisesti muistitietoa keräämällä haastatteluina ja muistelutapahtumina. Hankkeen aikana laaditaan myös opas aineettoman kulttuuriperinnön tallentamiseen.

Ensimmäisen vuoden aikana on järjestetty infotilaisuuksia Lapin kylissä, neljä koko aluetta tavoittavaa webinaaria sekä käynnistetty laajaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Kesälle 2025 on luvassa monipuolinen kattaus: perinnebiotooppikoulutusta, ikkunankunnostusta, muistitiedon keruuta, työpajoja, Paulaharju-teemainen tapahtuma sekä somekampanjoita.

Oppilaitosyhteistyö on hankkeessa keskeisessä roolissa. Viime kesänä Savukosken Saarivaaran historiallisella poroaidalla kunnostettiin vanhan kämpän katto ja kerättiin poroerotuspaikkaan liittyvää muistitietoa. Tänä kesänä työpajatoiminta jatkuu muun muassa Posiolla ja Ylitorniolla. Lisäksi hankkeen aikana toteutetaan kaksi opinnäytetyötä, jotka käsittelevät Etelä-Lapin myllyjen kartoitusta ja Itä-Lapin museoreitin sisällön suunnittelua.

Hankkeen henkilöstö:

Projektipäällikkö Isa Tuuri, 040 826 6620 isa.tuuri@pohjoisinlappi.fi

Projektityöntekijä Salla Marjakangas, 044 901 5100

salla.marjakangas@pohjoisinlappi.fi

Maisemanhoidon asiantuntija Annika Kostamo 040 134 9940

annika.kostamo@pohjoisinlappi.fi

Hankkeen pilottikohteina toimii neljä paikallismuseota eri puolilla Lappia: Alaponkun erämaatila Sodankylässä, Tarkkalan erämaatila Savukoskella, Posion kotiseutumuseo sekä Kolarin kotiseutumuseo. Kesällä 2025 museoihin palkataan kesätyöntekijöitä, ja niiden toimintaa kehitetään kohdekohtaisesti esimerkiksi tapahtumien, näyttelyiden ja viestinnän keinoin.

Hankkeen verkkosivuilta löydät monipuolista materiaalia hankkeen toiminnasta ja tapahtumista sekä Lapin kulttuuriperintöön ja sen ajankohtaisiin asioihin keskittyvän Pohjoisen perintö -artikkelisarjan artikkelit. Seuraava webinaari Vanhan talon vuosikello osa 2: Kevättyöt ja kesään valmistautuminen järjestetään maanantaina 5.5. kello 17 alkaen. Webinaarin tiedot ja linkin löydät verkkosivuiltamme.

Ota seurantaan hankkeen somekanavat:

[Pohjoisinlappi.fi](https://www.pohjoisinlappi.fi)
[Pohjoisinlappi.fi](https://www.pohjoisinlappi.fi)

facebook.com/pohjoisinlappi

[pohjoisinlappi](https://www.instagram.com/pohjoisinlappi)

Euroopan unionin osarahoittama

Pohjoisin Lappi

Puhtaat poukamat ja raikkaat rannat -hanke

Pohjoisen vesistöjen tilassa näkyvät erityisesti vuosikymmenten metsätalousojitusten kuormitus. Vesistöjen kuntoon vaikuttavat tietysti myös hajakuormitus asutuksesta ja maataloudesta ja muu maankäyttö. Puhtaat poukamat ja raikkaat rannat -hanke tuo ruohonjuuritasolle tietoa vesistöjen ja valuma-alueiden tilasta sekä vesistö- ja kosteikkokunnostuksista ja niihin haettavista rahoitusmahdollisuuksista.

Toiminta perustuu kylätason tarpeisiin, ja hankkeessa järjestetään tilaisuuksia sekä tapahtumia yhteistyössä paikallisten toimijoiden, kuten osakaskuntien ja kyläyhdistysten kanssa. Tavoitteena on innostaa aloittamaan kunnostustoimien valmistelu esiselvityksin, neuvonnalla ja muulla tuella erityisesti kylille tärkeissä vesistöissä. Hankkeessa tuetaan myös osakaskuntien hyvää hallintoa ja osakaskuntatoiminnan kehittämistä. Osakaskunnat ovat vesialueiden omistajina usein keskeisessä roolissa myös vesistökuunnostusten tekijöinä.

Hankkeen ensimmäisen toimintavuoden aikana on järjestetty useita vesistö- ja valuma-aluekuunnostukseen liittyviä tapahtumia eri kylissä, aloitettu kaksi esiselvitystä eri järvistä, sovittu valuma-alueen kunnostustoimista kahden järven valuma-alueelle, ja perustettu yksi vesistöyhdistys. Lisäksi on järjestetty kaksi osakaskuntailtaa yhteistyössä Lapin Kalatalouskeskuksen kanssa.

Puhtaat poukamat ja raikkaat rannat -yhteistyöhanke Lapin Kalatalouskeskuksen kanssa alkoi 1.1.2024 ja päättyy 31.5.2026. Hankkeen rahoittaja EU:n maaseuturahoituksen avulla on Leader Pohjoisin Lappi ry.

Avoimet miljööt ja komeat kuistit -hanke

Avoimet miljööt ja komeat kuistit -hanke saatiin onnistuneesti päätökseen syksyllä 2024. Hankkeen tavoitteena oli kulttuuriympäristöihin liittyvän tiedon ja osaamisen lisääminen Lapin maakunnan alueella. Hankkeessa toteutettiin 53 kulttuuriympäristöihin liittyvää tilaisuutta, talkoota ja tapahtumaa, joihin osallistui yhteensä yli 1200 henkilöä.

Restaurointialan opiskelijoita hankkeeseen osallistui yhteensä 46, jotka kunnostivat aitoja kohteita Lapin maakunnan alueella. Kulttuurimaisemien hoitoa edistettiin talkoiden ja neuvonnan lisäksi hoitosuunnitelmien laadinnalla ja laatimalla maisemanhoidon suunnittelua helpottava kustannuslaskentapohja.

Tutustu tarkemmin hankkeen tuotoksiin täältä ja inspiroidu kulttuuriympäristöjen hoitajaksi:

- [Loppuraportti](#)
- [Kustannusarviopohja maisemanhoitohankkeille](#)
- [Maisemanhoitohankkeen kustannuslaskelma -työkalun työtapaohjeet](#)
- [AMAK-hankkeen videot Youtubessa](#)
- [Kylä pohjoisessa: Suvannon kylän kulttuuriympäristöselvitys ja maisemasuunnitelma -diplomityö](#)
- [Vauriokartoitus on vanhan rakennuksen kunnostusprojektin perusta](#)

Osaathan se sieki! -koulutushanke

Osaathan se sieki! on Leaderin hallinnoima päättynyt koulutushanke (toteutusaika on 01.04.2023 - 31.12.2024), joka tarjosi käytännönläheistä koulutusta pääasiassa Kemini-Sompion, Lapin, Sattasniemen, Syväjärven ja Oraniemen osakkaille.

Koulutushankkeessa lisättiin porotalousyrittäjien osaamista monialaisesti kannattavan ja kestäväen yritystoiminnan harjoittamiseen. Koulutuksia järjestettiin pitkin vuotta osakkaiden tarpeista lähtien.

Hankkeessa tuotettiin Koettelepa sieki! poromerkkipeli kämppäkäyttöön, jolla poronhoitajat voivat vahvistaa merkkitietouttaan.

Hankkeen loppuraportti on luettavissa [täältä](#).

Ytyä yrittäjyyteen - nuoret voimavaraksi

Yhteistyöhanke YTY saatiin sujuvasti käyntiin 1.1.2023 alkaen ja hanke päättyi vuoden 2025 helmikuun kuntakierrokseen. Yhteistyöoppilaitoksia olivat REDU Sodankylän ja Kemijärven toimiyksiköt sekä Saamelaisalueen koulutuskeskus. Hankkeen ideana oli tuoda opiskelijoille tutuksi yrittäjyyttä ja vahvistaa paikallista mikroyrittäjyyttä Itä- ja Pohjois-Lapissa.

Hankkeen aikana opiskelijoille on järjestetty yritys- ja oppilaitosvierailuja, yrittäjyysluentoja sekä projektiluontoisia oppimistilanteita yrittäjien kanssa. Opiskelijat saivat myös sparrausta yrittäjyyteen hankkeen kautta.

Sparrausta ja tukea saivat myös aloittavat ja jo olemassa olevat mikroyritykset, esimerkiksi yritystoiminnan aloittamiseen tai muuhun yritystoiminnan kehittämiseen liittyen. Yrityksiä tuettiin myös osaamista lisäämällä ja verkostoyhteistyöllä.

Hankkeessa järjestettiin yrityksille erilaisia teemallisia aktivointitilaisuuksia. Teemoina oli mm. tuotokuvaus kännykällä ja Tiktok osana markkinointia. Hankkeessa tuotettiin myös poronlihan suoramyyntiä käsittelevä [opinnäytetyö](#) ja kattava aineisto yrittäjien tueksi ([infopaketti](#) ja [laskuri](#)). Hankkeen loppuraportti ovat luettavissa [täältä](#).

Meillä on rahoitusta ihmisten kokoisille ideoille. Ollaan yhteydessä!

Johanna Mikkola
toiminnanjohtaja
johanna.mikkola@pohjoisinlappi.fi
040 760 4108

Annika Kostamo
kehittämispäällikkö
annika.kostamo@pohjoisinlappi.fi
040 134 9940

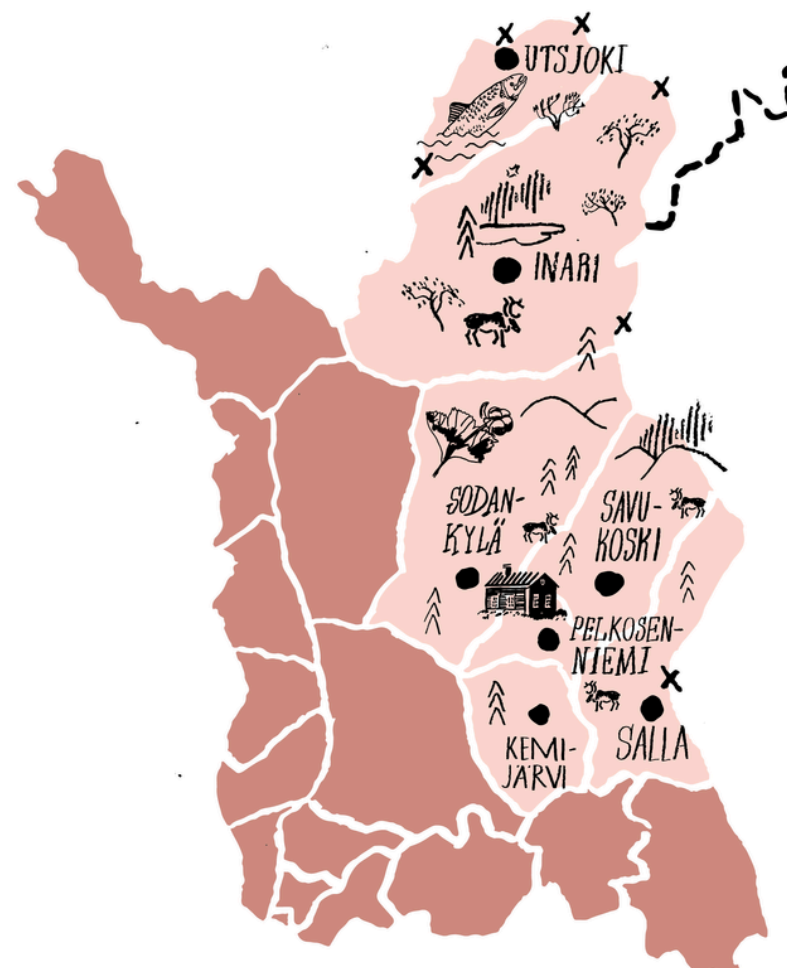
Wilma Jokinen
hallintokoordinaattori
wilma.jokinen@pohjoisinlappi.fi
040 708 0452

Marjaana Aarnio
aktivaattori, Lapin KalaLeader
marjaana.aarnio@pohjoisinlappi.fi
040 704 6094

Isa Tuuri
projektipäällikkö, Porisevat porstuat ja
pohjoiset kulttuurimaisemat -hanke
isa.tuuri@pohjoisinlappi.fi
040 826 6620

Salla Marjakangas
projektityöntekijä, Porisevat porstuat j
pohjoiset kulttuurimaisemat -hanke
salla.marjakangas@pohjoisinlappi.fi
044 901 5100

Sanne Pitkänen
Projektipäällikkö, Kyläväärtit-hanke
sanne.pitkanen@pohjoisinlappi.fi
044 763 8452

LEADER

Pohjoisin Lappi

Euroopan unionin
osarahoittama